

Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluğu Yazı Serisi- 4: Yönetim Kurulu Üyesi Sorumluluk Sigortası

Yazarlar: Av. Zahide Altunbaş Sancak // Av. Sevinc Jafarova

Anonim şirketi idare ve temsil görevi yönetim kuruluna aittir. Bu görev mahiyeti itibarıyla aynı oranda sorumluluk riski barındırdığından yönetim kurulu üyelerinin hukuki sorumluluğu her zaman önemli bir konu teşkil eder. [Yönetim kurulu üyelerinin hukuki sorumluluğuna ilişkin ayrıntılı bilgi için ilgili yazımızı inceleyebilirsiniz.] Sorumluluk riskinin büyüklüğü nazara alındığında, yönetim kurulunun şirketi istenilen hedefe ulaştırabilmesi, görevlerini tedirgin olmadan yerine getirebilmesi ve kararlar alabilmesi için, başka bir ifadeyle yönetim kurulunun artan sorumluluğunu dengeleyebilmek amacıyla, bir teminat –yani sigorta– mekanizmasına ihtiyaç olduğu uzun yıllar tartışılmıştır. Nitekim “Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluk Sigortası” [**YK Sorumluluk Sigortası**], bugün Amerika’dan İngiltere ve Kıta Avrupası’na Almanya, Japonya ve Türkiye’ye kadar yaygın olarak kullanılan bir sigorta türü haline gelmiştir. Oldukça kolay ulaşılabilir bu sigortanın akdedilmesi yönetim kurulunun görevini ifa ederken sigorta güvencesi ile temin edilmesini sağlar.

Ülkemiz uygulamasında az bilinen ama bir o kadar da önemli yere sahip bu sigorta türü, TTK md.361 ile yasal zemine kavuşmuştur. Anılı hükümde, yönetim kurulu üyelerinin görevlerini yaparken kusurlarıyla şirkete verebilecekleri zararın sigortalanabileceği açıkça ifade edilmektedir. Yine, halka açık şirketlerde sigorta teminat miktarının şirket sermayesinin %25’ini aşan bir bedele tekabül etmesi halinde bu hususun kamuya duyurulması gerektiği de düzenlenmektedir.

Buna karşın, YK Sorumluluk Sigortası poliçe şartlarına ilişkin ilgili mevzuatta herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu sigortayı sunan sigorta şirketleri bu türe özel poliçeler düzenlemektedir. Tam da bu sebeple, poliçe şartlarının ve özel olarak rücu kollarının poliçelerde ne şekilde düzenlendiği oldukça önem arz etmektedir.

“Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluğu” başlıklı yazı serimizin bu son yazısında, YK Sorumluluk Sigortası’na ilişkin önemli bazı meseleleri ele alacağız.

YK Sorumluluk Sigortasının Hukuki Niteliği

Uygulamada sıklıkla kullanılan ve birçok hükmü yeknesaklaşmış YK Sorumluluk Sigortası poliçe örnekleri bu sigorta türünün özel şartlarla tasarlandığını göstermektedir. Gerçekten, objektif özen yükümlülüğü bulunan ve bu nedenle bir vekil gibi sorumlu tutulabilen yönetim kurulu üyeleri açısından sorumluluk sebepleri oldukça geniş bir yelpazede yer almaktadır. Bir

diğer ifade ile, çok sayıda sebepten ötürü yönetim kurulu üyeleri sorumluluk iddiası ile karşı karşıya kalabilirler. Sigorta şirketleri de bu sebeple, sigorta poliçelerini özel olarak düzenlemekte ve yönetim kurulu üyelerinin hatalı kararları ve/veya ihmalleri nedeni ile ileri sürülebilecek sorumluluk iddialarına karşı sigorta koruması sağlamaktadırlar.

Dünyada ve ülkemizde YK Sorumluluk Sigortası'nın önemi arttıkça sigorta teminatları veya sigorta teminatı dışında bırakılan haller de sigorta şirketlerinin sunduğu poliçelerde değişiklik göstermektedir. Yine, her poliçe özelinde değişmekle birlikte, genel olarak sigorta şirketlerinin ödeme yaptığı zarar gören üçüncü kişilerin pay sahiplerinin yanında şirket, ilgili resmî kurumlar, alacaklılar, müşteriler, rakip şirketler, şirket çalışanları ve tasfiye memurları gibi şirket alacaklılarının olduğu görülmektedir.

Sigorta Teminatının Kapsamı

Sigorta teminatının kapsamına değinmeden evvel konumuz özelinde iki farklı deyimden hukuken ne anlama geldiğine değinelim: Sigorta ettiren, sigorta şirketi ile poliçe imzalayan ve prim ödeyen taraftır. Sigortalı ya da sigortalı lehtar ise sigortadan faydalanacak kişi anlamına gelmektedir.

YK Sorumluluk Sigortası poliçelerinde sigorta ettiren genelde şirket olmaktadır. Ancak nadiren de olsa, bazı poliçelerde yönetim kurulu üyeleri de sigorta ettiren sıfatına sahip olmaktadır. Bu hallerde prim ödeme borçlusu da yönetim kurulu üyesi olmaktadır. Buna karşında, sigorta ettirenin şirket olduğu hallerde, sigorta primleri ödeme yükümlüsü de şirket olacaktır.

Sorumluluk sigortalılarında sigortalının [sigortalı lehtarın] kim olduğu oldukça önemlidir. Bazen yönetim kurulu üyelerinin eylem ve işlemlerinden dolayı şirkete gelen zararlar için sadece şirket sigortalı olarak teminat altına alınmaktadır. Böyle bir durumda yönetim kurulu üyesi istediği korumayı elde etmez. Zira, yönetim kurulu üyesinin sorumluluğunun bertaraf edilmesi için üyenin sigortalı sıfatını taşıması gerekir. Diğer yandan, bu sigorta türünde müdürlerin, şirket yöneticilerinin veya yetkililerinin, çalışanlarının da sigortalı olması mümkündür.

Yine poliçe özelinde değişiklik göstermekle birlikte, incelenen poliçelerde genel olarak;

- Sigorta teminat kapsamındaki tazminatlar ve yönetim kurulunun yasal olarak yapmakla yükümlü olduğu ödemelerin (şirketin vergi veya diğer kamu borçları gibi);
- Üye aleyhine dava açılması sonucu oluşan savunma masraflarının;
- Üye hakkında açılan soruşturmalara ilişkin masrafların;
- Menkul kıymetlerle ilgili olarak şirket aleyhine yapılan tazminat taleplerinin;
- Üyeye resmî kurumlar tarafından kesilen idari para cezalarının;
- Adli teminat ve resmi kefalet giderlerinin;
- İflas memuru veya tasfiye memuru tarafından doğrudan veya dolaylı olarak şirket adına yapılan tüm taleplerinin

sigorta teminatının kapsamını oluşturduğu görülmektedir.

Rücu

Hiç şüphesiz ki yönetim kurulu üyesinin sigorta ettiren olduğu poliçelerde sigorta şirketi sigorta teminatını, zarar gören üçüncü kişilere veya şirkete ödedikten sonra yönetim kurulu üyesine rücu edemeyecektir.

Ancak bu durum, şirketin sigorta ettiren olarak akdettiği poliçelerde değişebilir. Zira, poliçe şartlarına bağlı olarak sigorta şirketi, zarara yol açan kişi ve kuruluşlara ile yönetim kurulu üyelerine rücu hakkına sahip olur. Bununla birlikte, yönetim

kurulu üyelerinin kasıt dışındaki hatalı davranışlarından kaynaklanan zararların ödenmesi durumunda üyelere rücu edilemeyeceğine yönelik klozların poliçeye eklenmesi mümkündür. Başka bir ifadeyle, yönetim kurulu üyesinin sigorta ettiren olmadığı poliçeler açısından, şirkete veya üçüncü kişilere kasten verdiği zararlar dışında, sigorta şirketinin üyeye rücu hakkının olmadığı eklenmesi sorumluluğun bertarafı için oldukça kritiktir.

Poliçe Teminatından İstisna Tutulan Hususlar

Her sigorta türünde olduğu gibi YK Sorumluluk Sigortası'nda da sigorta teminatının sınırlandığı riziko istisnaları mevcuttur. Bunlar uygulamada değişiklik gösterse de genel itibariyle üyenin bilinçli veya kasti görev ihlallerinden kaynaklanan zararların sigorta teminatı dışında tutulması hemen her YK Sorumluluk Sigortası poliçesinde standart klozlar arasında yer almaktadır.

Bu sigortanın hem dünyadaki hem de ülkemizdeki uygulamasına baktığımızda ise genellikle, [i.] sözleşmelerde kararlaştırılan cezai şart talepleri, [ii.] şirketin arz ettiği ürünler, işler veya diğer edimlerle bağlantılı meydana gelen zararlar dolayısıyla ileri sürülen sorumluluk talepleri, [iii.] çevre etkisi dolayısıyla meydana gelen zarar tazmin talepleri, [iv.] derdest dava veya devam etmekte olan bir yargı sürecindeki sorumluluk talepleri, [v.] bedensel zararlar ile [vi.] ceza hukukundan kaynaklanan para cezaları sigorta teminatı kapsamında hariç bırakılmaktadır.

Ayrıntılı bilgi için:

Dr. Zahide Altunbaş Sancak
z.sancak@guleryuz.av.tr

M. Tarık Gülerüz
t.guleryuz@guleryuz.av.tr

Bu içerik yalnızca bilgi verme amaçlı olup hiçbir surette hukuki tavsiye niteliği taşımamaktadır. Fikri mülkiyet hakları Gülerüz & Partners Avukatlık Bürosu'na ait olan bu içeriğin yazılı izin alınmaksızın çoğaltılması, kopyalanması ve kullanılması yasaktır.

This content is solely produced for informative reasons and do not constitute legal opinion or advice under any circumstances. Gülerüz & Partners Attorneys at Law is the sole owner of the intellectual property rights of this content and shall not be reproduced, copied, or used without written consent of Gülerüz & Partners Attorneys at Law.